

Nedovršil jsem míry trpělivosti této, a znovu užito rozsáhlejších opatření, kteráž jsem v nejnovějším čase pro přílišné popuzování rýpavé na hranicích Mých zemí vlašských i v nich samých pro jich bezpečnost učiniti musil, za příčinu k nepřátelství ještě většímu.

Maje ochotně zřetel k laskavému prostředkování, od přátelských velmocí pro zachování pokoje zavedenému, svolil jsem v to, že chci míti účastenství v kongresu pěti velmocí.

I přijal jsem čtyři punkty, od královské britanské vlády za základ porad při kongresu navržené a Mé vládě poslané, s výmínkami takovými, že mohly patrně k dosažení pravého, upřímného a trvalého pokoje napomoci.

Jsa ale Sobě povědom, že od Mé vlády ničeho neučiněno, co by jen dost málo k porušení pokoje vésti mohlo, žádal jsem zároveň, aby mocnost, která ty zmatky způsobila a jest tím vina, že pokoj jest v nebezpečení, své zbraň složila.

Když pak mocnosti přátelské na to naléhaly, svolil jsem konečně k návrhu, aby se obecně zbraň složila.

Prostředkování toto nepřišlo k místu, poněvadž nebylo lze přijmouti výmínky, pod kterými chtělo Sardinsko k tomu přivolit.

Zbýval tedy jen jediný prostředek k zachování pokoje. Dal jsem přímo královskou vládu Sardinskou vyzvati, aby armádu svou v ten způsob uvedla, jak bývá v čas pokoje, a aby dobrovolníky propustila.

Sardinsko požádání tomuto neučinilo zadost. A tak nastala doba, kde právo jedině v rozhodnutí zbraně platnost svou hledati musí.

Dal jsem Své armádě rozkaz, aby vtrhla do Sardinska.

Vím, jak daleko tento krok hledí, a těžce zajisté leží na mně v tomto okamžení péče vladařské. — Válka jest mella člověčenstva; i patřím s pohnutým srdcem, kterak tisíců Mých věrných poddaných na životě a na statku se dotýká; cítím hluboce, jak těžkou zkouškou právě nyní jest válka pro říši Mou, ježto na cestě spořádaného vnitřního vyvinování postupuje a k tomu stálého pokoje zapotřebí má.

A však srdce mocnářovo musí umlknouti, kde káže jediná čest a povinnost.

Na hranicích stojí ozbrojen nepřítel, ve spolku se stranou obecného převratu, maje zřejmý úmysl, by uchvátil země rakouské ve Vlaších. Jemu na pomoc vysílá vojsko své panovník Francouzský, mýchaje se pod ničemnými zámínkami ve svazky a poměry poloostrova vlašského, dle práva národního spořádané; oddělení vojska tohoto přestoupila již hranice Sardinské.